

Pensionsselskaber:

Store investeringer i unit link trods begrænset interesse

Interessen blandt medlemmerne er yderst begrænset.

Alligevel investerer en stadig stigende del af de danske arbejdsmarkedspensionsselskaber – og ATP – betydelige millionbeløb i at give medlemmer mulighed for selv at investere deres pensionsopsparring.

faktum har foretaget en gennemgang af samtlige arbejdsmarkedspensionsselskabers udbygning af de såkaldte unit link-ordninger – der giver det enkelte medlem ret til at investere sine penge, og fx vælge en højere eller lavere risiko end de professionelle investorer.

Mens der for blot tre år siden reelt ikke var ét eneste medlem, der havde ad-

gang til selv at investere sine penge, så har fire ud af ti det i dag. Og om blot få år vil tallet med stor sandsynlighed være steget til op imod syv ud af ti. En række selskaber er på vej og forventer at indføre én eller anden unit link-model de kommende år.

Det paradoksale er, at udbygningen sker til trods for, at interessen blandt medlemmer nærmest ikke eksisterer: »Vi har aldrig oplevet, at ét eneste medlem efterspurgte unit link,« lyder det typiske budskab fra selskaberne – både de, der er tæt på at indføre unit link og de, der har takket nej.

»Forklaringen er nok, at det er meget svært for selskaberne at lade være. Når man rent teknisk kan indføre en

fleksibilitet og en valgfrihed, så vil man også indføre den. Det ligger i tiden,« siger direktør Ulla Plesner fra pensionsmæglerfirmaet Mercer.

I sommeren 2003 udkom den såkaldte Bremer-rapport med en lang række anbefalinger til at skabe større individuel indflydelse på pensionen – herunder på investeringerne. Den påvirker også selskaberne.

»Vi har da noteret os Bremer-udvalgets opfordringer og vil gerne bevæge os i den retning,« siger aktuar Christian Andersen, Industriens Pension. Selskabet er i gang med at skabe mulighed for ekstraindbetalinger i en unit link-ordning: »Hos os er unit link som sådan ikke målet, men et middel – et →

Udbredelsen af unit link		
	Andel af selskaber	Antal medlemmer
Tilbyder unit link	22,5 %	41 %
Tilbyder unit link inden for et år	5,0 %	2 %
Er på vej med unit link	7,5 %	15 %
Overvejer unit link	10,0 %	12 %
Ingen aktuelle planer	27,5 %	12 %
Nej til unit link	25,0 %	17 %
Ubesvaret	2,5 %	1 %
	100,0 %	100 %

Kun et mindretal af arbejdsmarkedspensionsselskaberne har indført eller har aktuelle planer om at indføre unit link. Men da det er de største selskaber, der har unit link på dagsordenen, vil hovedparten af danske lønmodtagere få mulighed for selv at investere en del af deres pensionsopsparring.

→ sted hvor medlemmernes ekstra penge kan blive indbetalt. Og der er bestemt grænser for, hvor mange af medlemmernes penge vi vil bruge på at få omfattende valgmuligheder ind i ordningen.«

Gennemgangen af pensionselskaberne viser, at kun et mindretal på 25 pct. af selskaberne – der dækker 17 pct. af samtlige medlemmer – har besluttet sig til ikke at ville have unit link. Andre 27,5 pct. af selskaberne – typisk de mindre med en samlet medlemsmasse på 12 pct. – har endnu ikke taget stilling.

Men det kommer de til, og de vil sandsynligvis sige »ja« i den sidste ende, forudsiger Jesper Kirstein, adm. direktør i Kirstein Finansrådgivning: »Jeg kan godt forstå deres nej, for unit link koster mange penge at udvikle. Men på sigt er det svært at sige nej til mere valgfrihed. Det her er altså andet og mere end en dille.«

To hemmeligheder

Netop omkostningerne, altså »Hvad har det præcis kostet?« er det ene af to spørgsmål, som selskaberne simpelthen ikke bryder sig om at svare på. Det andet er: »Hvad er det nøjagtige antal medlemmer, der rent faktisk benytter sig af muligheden for selv at investere?«

Det ønsker selskaberne ikke at informere om. Men der er dog næppe nogen tvivl om, at antallet af brugere skal måles i – om ikke promiller, så dog ganske få procent.

»Hit-raten er meget lille,« siger Ulla Plesner: »Unit link er et svært budskab at sælge via massekommunikation. Hvis ikke man finder en metode til at give meget stærk og personlig rådgiv-

Unit link på dagsordenen

Selskab	Antal medlemmer (tusinde)	Unit link
Bygge- og Anlægsbranchens Pensionsforsikring	168	ja
Handels-, Transport- og Servicebranchens Pensionsforsikring	150	ja
Pensionskassen for Kvindelige arbejdere og Specialarbejdere	130	ja
Aktiva Pension	15	ja
Finanssektorens Pensionskasse	16	ja
StK: Pension	100	ja
Grafisk Pension	20	ja
Kommunernes Pensionsforsikring	200	ja
PMF-Pension	36	ja
Bankpension	11	får snart
Juristernes og Økonomernes Pensionskasse	29	får snart
Industriens Pension	310	er på vej
Arkitekternes Pensionskasse	6	er på vej
Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyrslæger	7	er på vej
Lægernes Pensionskasse og L.P. Under Afvikling	22	overvejer
Magistrenes Pensionskasse	48	overvejer
Lærernes Pension	89	overvejer
Funktionær Pension og Fag Pension	85	overvejer
Pensionskassen for Bioanalytikere	9	ingen planer nu
Pensionskassen for Ergoterapeuter og fysioterapeuter	13	ingen planer nu
Pensionskassen for Jordemødre	2	ingen planer nu
Pensionskassen for Kontorfunktionærer	17	ingen planer nu
Pensionskassen for Lægeseekretærer	14	ingen planer nu
Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger	46	ingen planer nu
Pensionskassen for Sygeplejersker	72	ingen planer nu
Pensionskassen for Økonomaer mv.	12	ingen planer nu
SISA	26	ingen planer nu
Pensionskassen for Nærings- og Nydelsesmiddelområdet	31	ingen planer nu
Pensionskassen for Håndværk og Industri	17	ingen planer nu
Pensionskassen for Værkstedsfunktionærer	2	nej
Pen-Sam Liv	203	nej
Pensionskassen for Amtsvejmænd m.fl.	1	nej
Pensionskassen for Portører	3	nej
Pensionskassen for Sygehjælpere m.fl.	55	nej
Pensionskassen for Trafikfunktionærer	2	nej
Pensionskassen for Apotekere og Farmaceuter	2	nej
Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger	79	nej
Pensionskassen for Teknikum- og Diplomingeniører	10	nej
Pensionskassen for Farmakonomer	6	nej
Danske Civil- og Akademiingeniørers Pensionskasse	15	ubesvaret
Lovbestemte ordninger		
Lønmodtagernes Dyrtidsfond	1.250	ja*
SP (ATP)	3.250	ja**
* Ikke en egentlig unit link-model, men en puljevalgsmode		
** Starter den 1. januar 2005		
Kilde: Medlemstal fra Finanstilsynets hjemmeside samt årsberetninger, unit link-status som oplyst af selskaberne.		

—▶ ning, enten via internet eller telefon, så vil hit-raten blive ved med at være lille.« Og selv med optimal information mener hun ikke, at man skal forvente sig mere end ti pct. kunder i butikken.

Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD) er så at sige branchens grand old man inden for valgfrihed, idet Folketinget dér indførte unit link-lignende puljer for fire år siden. I dag har 13,6 pct. af medlemmerne valgt én af puljerne. Og det er nok danmarksrekord, vurderer underdirektør Dorrit Vanglo: »Når jeg snakker med folk i branchen, kan jeg fornemme, at der ikke er nogen, der når i nærheden af os. Dermed ikke sagt at mange er et mål i sig selv. Det er klart, at interessen kan være så lille, at investeringen synes tabt. Men da vi startede med puljerne, havde vi ikke noget specielt mål for, hvor mange der skulle vælge, for at det var en succes.«

Dorrit Vanglos erfaring er, at næsten alle, der har valgt puljer, har tabt på det: »Det, at lade være at vælge, kan også være et valg – og et ganske fornuftigt valg, har det i vores tilfælde vist sig. Ni ud af ti har indtil videre tabt

penge – og for nogles vedkommende mange penge – på at have valgt.«

Den store er på vej

Den største unit link-satsning i Danmark er endnu ikke åbnet.

Det gør den, når ATP ved næste årsskifte åbner den såkaldte Folkebørs. Der er ikke tale om nogen børs i traditionel forstand – man kan ikke investere i enkeltpapirer – men derimod i investeringsbeviser i investeringsforeninger og fonde. Folkebørsen er netop en kæmpe unit link-ordning, hvor man får mulighed for at vælge imellem en lang række af investeringsforeninger og fonde administreret af mange forskellige udbydere.

De penge, der kan investeres via Folkebørsen, er indbetalingerne til den Særlige Pensionsopsparing (SP), som ATP administrerer. Alle lønmodtagere, selvstændige med flere betalere hvert år 1 pct. af deres indtægt til SP.

Underdirektør Thor Kleif, ATP, tør ikke gætte på, hvor mange, der vil bruge det frie valg: »Det er for tidligt – men

når vi lytter til LD og rygterne om andres erfaringer, så har vi ikke forventninger om, at folk i stort tal vil vælge puljer selv. Det er heller ikke vores mål. Vi har derimod to andre mål: Det ene er at sætte Folketingets beslutning om frit valg i værk så enkelt, billigt og lettilgængeligt som muligt. Det andet er at kommunikere, så de nye muligheder står klokkeklare for den enkelte.«

Valgfriheden i SP er en konsekvens af en lovændring, som Folketinget vedtog sidste forår. At indføre den koster små 200 mio. kr. De penge er under alle omstændigheder givet godt ud – uanset hvor mange der benytter den nye frihed, mener beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen (V).

»Vi har ikke noget mål om, at så og så mange skal benytte det. Det væsentlige for mig – og for regeringen – er at skabe den størst mulige frihed og fleksibilitet for borgerne. Hvorvidt man så vælger at bruge den eller lade være er helt op til den enkelte. Jeg mener i høj grad, at vi her bidrager til større frihed – og det er i sig selv det væsentligste.«